

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

MOTTATT
26 AUG 2011
HELSEDIREKTORATET

Bærum kommune
1304 SANDVIKA

Kopi

Deres ref
10/174756

Vår ref
200802254-/AWG

Dato
24.08.2011

Spørsmål om refusjon av utgifter - tvungent psykisk helsevern

Det vises til henvendelse fra Bærum kommune i brev av 5. oktober 2010. I henvendelsen er det reist spørsmål om dekning av utgifter dersom det i forbindelse med tvungent psykisk helsevern oppstår materiell skade på pasientens eiendom. Mer konkret spørres det om dekning av pasientens økonomiske tap i det tilfellet en (tvungen) legeundersøkelse i kommunehelsetjenesten medfører skade på pasientens eiendeler. Vi beklager at henvendelsen ikke er blitt besvart tidligere.

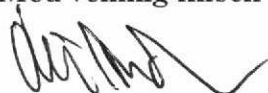
Det bemerkes at tjenestene til psykisk syke i all hovedsak ytes uten noen bistand fra politi. Frivillighet i behandlingen og respekt for pasientens autonomi og menneskerettigheter er viktige og grunnleggende prinsipper i helseretten, både innenfor somatisk og psykiatrisk behandling. Det grunnleggende prinsipp er at frivillighet skal ha vært forsøkt først. Bare dersom situasjonen krever det, bistår politiet helsepersonell. Politiet skal bistå helsetjenesten hvor dette er nødvendig, jf psykisk helsevernloven § 3-6.

Dersom politiet påfører skade - typisk på pasientens dør - i forbindelse med et bistandsoppdrag, er det et spørsmål om helsetjenesten skal dekke pasientens økonomiske tap. Spørsmålet har vært oppe tidligere, jf. Helse- og omsorgsdepartementets brev til Helsedirektoratet av 27.05.2007. Departementet konkluderer her med: *"Økonomiske skader som oppstår i forbindelse med at politiet oppfyller sin bistandsplikt mener departementet at må vurderes som utgifter som påløper ved gjennomføring av psykisk helsevern. Helsetjenesten skal derfor dekke disse utgiftene for vedkommende pasient."* Det vises til spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a. Spørsmålet er etter dette brevet avklart for de tilfellene hvor det er det psykiske helsevernet i

spesialisthelsetjenesten som anmoder om politibistand. I disse tilfellene skal kravet rettes til helseforetaket.

Ofte vil det imidlertid være kommunehelsetjenesten som initierer tvungen undersøkelse, og dermed ber politiet om bistand. Og ofte vil ikke pasienten måtte innlegges i det psykiske helsevernet i spesialisthelsetjenesten, men saken avsluttes etter en (tvungen) legeundersøkelse i kommunehelsetjenesten. Departementet er av den oppfatning at et krav relatert til en slik materiell skade som har oppstått i forbindelse med å få utført legeundersøkelse i regi av kommunehelsetjenesten, skal rettes til kommunehelsetjenesten. Det vises her til det kommunale ansvaret for ivaretagelse av egne innbyggere i forhold de ulike behov og rettigheter mennesker har i ulike livsfaser og livssituasjoner, jf. kommunehelsetjenesteloven § 1-1, § 1-3 og § 5-1. Psykisk helsearbeid og oppfølging av psykisk syke er en del av dette.

Med vennlig hilsen

Ole T. Andersen e.f.
avdelingsdirektør

Anne Wie-Groenhof
fagdirektør

Kopi:
Helsedirektoratet
Helse Sør-Øst RHF (ref. 08/00198-33)